

Дні австрійської культури у Дрогобичі

26–31 березня 2012 р. у Дрогобичі відбувся науково-культурний семінар «Дні австрійської культури».

Організаторами цього науково-культурного заходу виступили Австрійська бібліотека та кафедра німецької мови Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка (ДДПУ ім. Івана Франка). Дні австрійської культури стають для Дрогобича доброю традицією, адже відбулися тут вже вдруге. І це цілком закономірно, оскільки територіально сучасна Галичина входила свого часу до складу Австро-Угорщини, багато австрійських письменників, науковців, культурних діячів є родом з цього краю. Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка, маючи давно налагоджені тісні контакти з Австрією, і на сучасному етапі активно співпрацює в науково-інформаційному просторі.

У семінарі взяли участь представники австрійських дипломатичних кіл в Україні, українські і австрійські науковці, громадські і культурні діячі, представники австрійських бібліотек в Україні, у т. ч. і Австрійської бібліотеки при Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, студенти. Таке вагоме представництво свідчить про актуальність тематики семінару, про високий інтерес громадян обох країн до поглиблення наукових, культурних контактів, поширення знань про Австрію, її науково-культурне життя в ретроспективі і в наші дні.

Програма Днів виявилася досить насиченою і різноманітною. Це і методичні та країнознавчі семінари, і літературо-мовознавчий колоквиум, і літературні читання, і презентації монографій, і круглий стіл, і ляльковий театр, і культурно-мистецькі заходи.

Науково-культурний семінар розпочав свою роботу в приміщенні Австрійської бібліотеки у м. Дрогобичі з промови ректора Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, проф. **Юрія Кишакевича**, який привітав присутніх з початком роботи і відзначив, що Дні австрійської культури стали знаковою подією у житті університету та регіону загалом. Вони є про-

довженням доброї традиції народної дипломатії між Австрією і Україною.

Привітання з нагоди відкриття науково-культурного семінару виголосили почесні гості – керівник Австрійського бюро співпраці у галузі науки, освіти і культури у Львові, магістр **Андеас Веннігер**, представник Федерального міністерства освіти, культури і мистецтва у Відні, магістр **Норберт Габельт**. Вони відзначили важливу роль Австрійської бібліотеки як посередника науково-просвітницьких контактів між двома країнами.

В урочистій атмосфері представники Інсбрукського університету, проф. **Йозеф Айгнер** і проф. **Петер Штегер** підписали угоду про співпрацю між двома навчальними закладами.

З доповіддю «Міжнародне становище Австрії в історії та сучасності» виступив директор Австрійського культурного форуму в Києві, д-р **Якуб Форст-Багтаглія**. Він докладно проаналізував основні етапи історичного розвитку Австрійської держави, її місце у сучасному світі.

У своєму виступі «Культура і мова» **Норберт Габельт** презентував програму, яка майже 20 років пропонує різні форми співпраці у галузі німецької мови як іноземної, а також країнознавства. Програма передбачає проведення навчальних семінарів в Австрії з акцентом на країнознавство, дні австрійської культури – короткотермінові семінари за кордоном у співпраці з міжнародними партнерами – асоціацією викладачів німецької мови, університетами і т. д. На завершення доповідач зауважив, що кожен захід або освітній проект, який стосується теми «Австрія», може мати підтримку з боку Федерального міністерства освіти, культури і мистецтва. Філософія програми полягає у тому, щоб налагоджувати співпрацю, вчитися один у одного, поліпшувати викладання німецької мови і у такий спосіб сприяти кращому взаєморозумінню.

Багато позитивних емоцій викликали методичні семінари для вчителів німецької мови: «Австрійська література на занятті з німецької мови» (магістр **Іріс Гогенедер**) та «Музика з Австрії» (магістри **Норберт Габельт** і **Іріс Гогенедер**), країнознавчий семінар для студентів «Австрійські

свята і традиції». Вони виявилися цікавими й корисними не тільки для присутніх вчителів, студентів, а й для працівників австрійських бібліотек. Організатори цих заходів продемонстрували креативні методи і форми використання літературного, музичного і краєзнавчого матеріалу на заняттях з німецької мови.

У роботі літературо-мовознавчого колоквиуму «Транскультурні студії австрійсько-українських літературних, культурних та мовних контактів» взяли участь австрійські і українські науковці, викладачі. Кожен з доповідачів презентував свої творчі здобутки по темі, яку він розробляє. Професор Віденського університету, д-р **Алоїс Волдан** оприлюднив доповідь «Герман Блюменталь у контексті польської та української літератури в Галичині»; директор Австрійського культурного форуму в Києві, д-р **Якуб Форст-Баттаглія** у своєму виступі «Австрійська література XIX та XX ст. в суспільно-політичному та історичному контексті» торкнувся питань історії австрійської літератури; свої напрацювання з теорії інтерпретації у доповіді «Теорія інтерпретації у «вісниківців» та Ганса Зедльмаєра: типологічні паралелі» представив проф. ДДПУ ім. Івана Франка, д-р **Петро Іванишин**; доц. ДДПУ ім. Івана Франка **Ярослав Лопушанський** присвятив свій виступ темі «Краса versus злиденність: амбівалентний образ Галичини у Штефана Цвайга»; проф. Інсбрукського університету, д-р **Йозеф Айгнер** виступив з доповіддю «Психоаналіз: сучасна роль спільної українсько-австрійської спадщини»; «Мова, звучання та переклад Біблії Мартіна Бубера» – тема доповіді проф. Інсбрукського університету д-ра **Петера Штегера**.

З неабияким інтересом аудиторія вислухала доповідь доц. університету Сан-Паулу (Бразилія) **Юліани Перец** на тему «Меридіональні проблеми: дослідження творчості Пауля Целана у Бразилії». Пауль Целан – всесвітньо відомий поет-модерніст другої половини XX ст., один із плеяди німецькомовних поетів, якими Буковина збагатила світову культуру.

Темі «Німецький мовний простір у концепції К. Е. Францоа та Івана Франка: український вектор інтерпретації та рецепції» був присвячений виступ проф. ДДПУ ім. Івана Франка, д-ра **Миколи Зимомря**. Доповідач особливу увагу приділив феномену Івана Франка з огляду на знаковість його творчості у контексті німецького мовного простору. Адже саме завдяки його інтерпретаторській діяльності в українську літературу увійшли твори представників німецькомовного письменства.

З доповіддю «Національні варіанти німецької мови як рівноправні складові плюрицентричної мови» виступив доц. Львівського національного університету ім. Івана Франка д-р **Володимир Сулим**, один із перших дослідників національних варіантів німецької мови. Проаналізувавши варіантні розбіжності у межах німецької мови, доповідач констатував, що територіальне розмежування сфери поширення сучасної німецької мови та її специфічне культурно-історичне минуле стали однією із найвагоміших причин її неідентичності самій собі та виникнення національних варіантів. Кожний національний варіант виконує усі суспільні функції будь-якої національно гомогенної мови і входить до полінаціональної німецької мови.

Досить жваво була сприйнята присутніми доповідь доц. ДДПУ ім. Івана Франка **Василя Лопушанського** «Німецькі лексичні запозичення у південно-західних говорах України (на прикладі бойківського діалекту)». Доповідач розкрив свої дослідження про запозичення з німецької мови у складі південно-західних говорів України, проаналізував особливості територіального поширення цих запозичень, визначив історичні етапи запозичених лексем та їх діалектну основу.

Цікавим пунктом програми науково-культурного семінару стали літературні читання «Дружба: Йозеф Рот і Штефан Цвайг». Читання уривків листування письменників виконав дослідник творчості Штефана Цвайга, керівник Центру Штефана Цвайга в Зальцбурзі, д-р **Клеменс Ренольднер**.

Несподіванкою для учасників семінару стала благодійна акція п. **Крістіана Чернера** з м. Стрий, австрійця за походженням: Австрійська бібліотека в Дрогобичі отримала в дар 100-томне видання творів німецького письменника Карла Мая.

У рамках семінару відбулася презентація монографій молодих науковців ДДПУ ім. Івана Франка Івана Зимомря «Австрійська мала проза XX ст.: художня світобудова»¹ та Оксани Бродської «Артур Шніцлер: поетика тексту»². Дослідження фахівців стали ще одним кроком у вивченні та популяризації австрійської літератури. Австрійська бібліотека при Національній бібліотеці України

¹ *Зимомря І. М.* Австрійська мала проза XX ст. : художня світобудова. – Дрогобич ; Тернопіль : Посвіт, 2011. – 396 с.

² *Бродська О. О.* Артур Шніцлер : поетика тексту: монографія / ред. М. Зимомря. – Дрогобич : Посвіт, 2011. – 180 с.

імені В. І. Вернадського отримала в дар від авторів примірники цих видань.

Під час лялькової вистави «Австрія Бохданського: три мініатюри з австрійської літератури» у виконанні австрійського актора і режисера **Крістофа Бохданскі** з великою майстерністю були відтворені образи й сюжети художніх творів Франца Кафки і Йозефа Рота.

На завершення робочої програми науково-культурного семінару відбувся круглий стіл «Австрійська літературна та культурна спадщина в сучасній Україні» за участю референтів та учасників семінару. Модератором круглого столу виступив завідувач кафедри практики німецької мови ДДПУ ім. Івана Франка, доц. **Василь Лопушанський**.

Досить насиченою була і культурна програма семінару. Учасники і гості заходу відвідали батьківщину Івана Франка – с. Нагуєвичі. Прибулі мали нагоду прогулятися батьківською садибою Каменяра, оглянути господу, кузню, експозицію музею І. Франка. Подорожі до м. Борислава, яке на

зламі XIX–XX ст. було українською Пенсільванією, та до самобутнього Львова дали змогу екскурсантам засвоїти бодай частково багатогранну культурну спадщину Галичини.

Чудовою атмосферою була сповнена святкова вечерея у Трускавці, влаштована директором Австрійського культурного форуму д-ром Якубом Форс-Баттагієм. Під час вечереї учасники семінару підбили підсумки своєї шестиденної роботи, висловили подяку господарям за цікаву програму, високий науково-культурний рівень заходу, відмінну його організацію. Було одностайно відзначено актуальність тем, порушених під час зібрань, семінарських засідань, вказувалося на практичну користь таких зібрань, які надають наснаги, мобілізують на подальшу плідну співпрацю у розбудові науково-культурного мосту між Україною і Австрією.

Галина Безпала,
мол. наук. співробітник НБУВ